

Dosarul nr. 2ra-1633/2022
2-20002966-01-2ra-16112022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (M. Țurcan)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Malii, V. Cotorobai, V. Buhnaci)

Î N C H E I E R E

01 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Maria Ghervas
Aliona Miron
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către avocatul Olga Secieru în
interesele lui Igor Spînu,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Vitalie
Jenunchi împotriva lui Igor Spînu cu privire la încasarea datoriei și a dobânzii de
întârziere,

împotriva deciziei din 16 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 10 ianuarie 2020, Vitalie Jenunchi a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Igor Spînu, concretizată la 25 noiembrie 2020 (f.d.49-49 verso, vol. I),
solicitând încasarea datoriei de 14 000 euro, a dobânzii de întârziere pentru perioada 21
martie 2018 - 30 noiembrie 2020 în sumă de 5 498,12 euro și compensarea cheltuielilor
de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că părțile au încheiat contractul de împrumut nr.870,
autenticat de notarul Roman Soltan la data de 21 februarie 2018.

Potrivit contractului, Vitalie Jenunchi a dat cu împrumut lui Igor Spînu suma de
14 000 euro pe termen de până la 20 iulie 2018.

Conform pct.3 al contractului, împrumutul urma să fie rambursat în mun. Chișinău
până la 20 iulie 2018, în 5 rate: prima rată în mărime de 2 800 euro - până la 20 martie
2018; a doua rată în mărime de 2 800 euro - până la 20 aprilie 2018; a treia rată în
mărime de 2 800 euro - până la 20 mai 2018; a patra rată în mărime de 2 800 euro -
până la 20 iunie 2018; a cincea rată în mărime de 2 800 euro - până la 20 iulie 2018.

S-a invocat că pârâtul nu a rambursat împrumutul primit, cauzându-i un prejudiciu
care poate fi recuperat prin încasarea de la acesta a dobânzii de întârziere conform legii.

Prin hotărârea din 30 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis integral cererea de chemare în judecată.

S-a încasat de la Igor Spînu în beneficiul lui Vitalie Jenunchi suma de 14 000 euro cu titlu de datorie și 5 498,12 euro cu titlu de dobândă de întârziere, în total suma de 19 498,12 euro, în lei moldovenești la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei la momentul executării hotărârii.

S-a încasat de la Igor Spînu în beneficiul lui Vitalie Jenunchi suma de 11 318 lei cu titlu de taxă de stat, 15 lei cu titlu de comision bancar aferent plății taxei de stat, 310 lei cu titlu de cheltuieli de înștiințare, 10 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și 2 799,46 de lei cu titlu de cheltuieli de executare, în total suma de 24 442,46 de lei.

La 28 decembrie 2020, avocatul stagiar Anton Secrieru, în interesele lui Igor Spînu, a contestat cu apel hotărârea primei instanțe.

Prin decizia din 29 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de către avocatul stagiar Anton Secrieru în interesele apelantului Igor Spînu și s-a menținut hotărârea din 30 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru

La 24 septembrie 2021, avocatul Olga Secrieru, acționând în numele și interesele lui Igor Spînu în baza mandatului avocațial MA 1600083 din 12 august 2021, a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 29 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat casarea integrală a deciziei și a hotărârii, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța competentă, la Judecătoria Drochia, sediul Râșcani, sau casarea parțială a deciziei și a hotărârii, în partea dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a pretenției privind încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 5 498,12 euro și modificarea hotărârii în partea cheltuielilor de judecată, cu menținerea hotărârilor în partea datoriei de bază și a cheltuielilor de judecată proporționale pretențiilor admise.

Prin decizia din 17 noiembrie 2021 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul declarat de avocatul Olga Secrieru în numele și interesele lui Spînu Igor.

S-a casat integral decizia din 29 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău și s-a trimis cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

La 24 martie 2022, avocatul Ion Briceac, acționând în interesele lui Vitalie Jenunchi, a depus cerere prin care a solicitat încasarea dobânzii de întârziere în sumă de 7588,06 euro pentru perioada 21 martie 2018 - 31 martie 2022 și a cheltuielilor de jucată formate din plata taxei de stat suplimentară la cea încasată în sumă de 1280 lei de la Spînu Igor în beneficiul lui Jenunchi Vitalie.

Rejudecând cauza în ordine de apel, Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 16 iunie 2022 a admis cererea de apel declarată de avocatul stagiar Secrieru Anton, în interesele apelantului Spînu Igor.

S-a casat parțial hotărârea din 30 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în partea cerinței privind încasarea dobânzii de întârziere și în această parte a fost adoptată o hotărîre nouă prin care s-a încasat de la Igor Spînu, în beneficiul lui Vitalie Jenunchi dobînda de întârziere pentru perioada 21 martie 2018 - 31 martie 2022 în mărime de 7588,06 euro, echivalentul în lei moldovenești conform cursului Băncii Naționale a Moldovei la ziua executării hotărârii, precum și cheltuielile de judecată cu titlu de taxă de stat în mărime de 1280 lei.

În rest, a fost menținută hotărîrea.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a concluzionat că instanța de fond a aplicat în mod eronat normele de drept material aplicabile privind încasarea dobânzii de întârziere, întrucât dreptul de a solicita aceste plăți rezultă din normele legale.

Instanța de apel a stabilit că conform contractului de împrumut nr. 870, autentificat de notarul Roman Soltan la data de 21 februarie 2018, Jenunchi Vitalie a dat în împrumut lui Spînu Igor suma de 14 000 euro pe un termen de pînă la 20 iulie 2018. Respectiv, punctul 3 al contractului prevede că împrumutul va fi rambursat în mun. Chișinău pînă la 20 iulie 2018, în 5 rate: prima rată în mărime de 2800 euro - pînă la 20.03.2018; a doua rată în mărime de 2800 euro - pînă la 20.04.2018; a treia rată în mărime de 2800 euro - pînă la 20.05.2018; a patra rată în mărime de 2800 euro - pînă la 20.06.2018; a cincea rată în mărime de 2800 euro - pînă la 20.07.2018. (f.d. 35).

Instanța de apel a constatat că Spînu Igor nu a restituit suma împrumutului la data înaintării cererii de chemare în judecată și nici pe parcursul examinării.

Prin urmare, instanța de apel a concluzionat că, cerințele lui Jenunchi Vitalie privind încasarea datoriei sunt pe deplin justificate, ultimul fiind îndreptățit să solicite și plata unei dobânzi de întârziere.

Astfel, reieșind din faptele constatate în procesul examinării cauzei și prin raportare la prevederile contractului încheiat de părți la care s-a făcut referire mai sus, instanța de apel a constatat că obligațiilor pecuniare indicate în contractul de împrumut nr. 870, se aplică dobânzi pe perioada întârzierii 21 martie 2018 – 31 martie 2022. Prin urmare, Spînu Igor urmează să achite lui Vitalie Jenunchi dobânda de întârziere în cuantum de 7588,06 euro conform calculului anexat.

Totodată, prin prisma art. 82, art.3 alin.(1) lit. a) și j) din Legea taxei de stat nr.1216 din 03 decembrie 1992, luând în considerație faptul că, apelul înaintat de avocatul stagiar Secrieru Anton în interesele lui Spînu Igor, a fost admis parțial, urmând a fi încasată de la Igor Spînu suma de 7588,06 euro, instanța de apel a dispus încasarea de la ultimul în beneficiul statului a taxei de stat proporțional pretențiilor admise, în sumă de 1280 lei.

La fel, instanța de apel a respins argumentele apelantului cu privire la netemeinicia încasării sumei de 10 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică din considerentul că această sumă este reală, necesară și rezonabilă.

La 04 noiembrie 2022, avocatul Olga Secrieru în interesele lui Igor Spînu a declarat recurs împotriva deciziei din 16 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea parțială a deciziei contestate și a hotărârii primei instanțe în partea dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată încasate, cu adoptarea unei decizii noi de respingere a pretenției privind încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 7588,06 euro, menținerea hotărârii în partea încasării datoriei de bază și a cheltuielilor de judecată proporțional pretențiilor admise.

În motivarea recursului a invocat ilegalitatea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe prin prisma temeiurilor de recurs prevăzute de art. 432 alin. (2) lit. a), b) din Codul de procedură civilă, invocând că, instanțele inferioare nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată, și au aplicat o lege care nu trebuia aplicată.

Recurentul a menționat că instanțele au admis o ilegalitate prin reținerea calculului dobânzii de întârziere, deși s-a demonstrat cu certitudine că acesta este greșit.

Recurentul a indicat că nu este clar din decizia contestată, în ce parte a fost admis

apelul, concret care este suma dispusă spre încasare pentru perioada 21.03.2018 - 30.11.2020, și dacă calculul a fost ajustat.

În sensul dat, a menționat că, raportul juridic dintre participanții la proces, este într-adevăr guvernat de legea care era în vigoare la momentul încheierii contractului de împrumut, Codul civil în redacția de până la 01 martie 2019. Însă, având în vedere că reclamantul a solicitat dobânda până la 30 noiembrie 2020, dobânda de întârziere urma să fie calculată începând cu 01 martie 2019 conform noilor reglementări.

Recurentul consideră că, instanța de apel, urma în rezultatul admiterii apelului, să indice partea casată din hotărârea primei instanțe, și să emită o nouă hotărâre în această parte. Pe marginea pretenției de majorare a dobânzii de întârziere urma să se pronunțe în mod separat, făcând claritate în dispozițiile sale.

În opinia recurentului, instanța de apel, a aplicat prevederile art. 372 alin. (3) din Codul de procedură civilă în mod eronat, dispunând majorarea pretenției de încasare a dobânzii de întârziere or, prin aplicarea incorectă a acestei norme s-a lezat unul din drepturile fundamentale ale lui Spînu Igor și anume dreptul la un proces echitabil care presupune inclusiv și interdicția de înrăutățire a situației în propria cale de atac, prevăzut de art. 373 alin. (6) din Codul de procedură civilă.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 16 iunie 2022. Decizia motivată a fost expediată participanților la proces la data de 06 septembrie 2022 prin intermediul poștei electronice (f.d. 224, vol. I).

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Astfel, instanța de recurs constată că avocatul Olga Secrieru în interesele lui Igor Spînu s-a conformat prevederilor legale, declarând recurs la 04 noiembrie 2022 împotriva deciziei 16 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 16 noiembrie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului pentru notificare copia recursului declarat de avocatul Olga Secrieru în interesele lui Igor Spînu împotriva deciziei din 16 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, explicându-i dreptul de a depune referință asupra acestuia.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra

inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de către avocatul Olga Secrieru în interesele lui Igor Spînu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către avocatul Olga Secrieru în interesele lui Igor Spînu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecători

Aliona Miron

Victor Burduh